

Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Praeceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

**Henricus, de Sancto Ignatio
Leodii, 1709**

Caput CXXIII. Qui vi, fraude, vel seductione Novitium abduxit è Religione,
in qua profiteri meditabatur, ex justitia non tenetur loco posse
compensare spirituale damnum, sicut & Religioni damnum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

mortis spiritualis plurimorum, ipsos seducendo, in errorem mittendo, suadendo ut consentiant, &c. ut patet in Hæresiarchis; discordiarum authoribus, virgines seductibus, mandantibus, vel consilientibus homicidia, &c.

CAPUT CXXIII.

Qui vi, fraude, vel seductione Novitium abduxit è Religione, in qua proficeri meditabatur, ex iustitia non tenetur loco ipsius eam ingredi; tenetur tamen ipsi Novitio pro posse compensare spirituale dænum, sicut & Religioni dænum tempore inde securum, pro valore sp̄i quā temporale commodum ex ipsius donatione, vel industria expectabat.

Ta Scotus citatā q. 3. in solutione ad 3: Rebelliū l. 4. q. ult. Malderus tr. 8. dub. 3. Wiggers tr. 4. c. 3. dub. 4. n. 12. Mastrius dis. 8. q. 1. a. 2. Franciscus Genetus Th. Mor. to. 6. tr. 8. c. 5. Quia suā seductione Novitium iustitè damnificavit in spiritualibus, & Religionem in diētis temporalibus. Quemadmodum ergo qui vi, vel fraude Titium impedivit, ne per testamentum Caii heres vel legatarius institueretur, ipsi restituere tenetur pro valore ipse, quā hereditatem vel legatum expectabat; ita similiiter, &c. Et ratio à priori est, quia Religio, & homo quilibet à natura jus habet, ne vi, vel fraude damnificetur, vel bono aliquo spirituali vel temporali privetur.

Quod tamen ex iustitia non teneatur loco ipsius Religionem ingredi, nec alium loco ipsius substituere (ut putat Paludanus, secilieque dicitur Raymundus, Generalis Prædicat.) ratio est, quia status Religionis, utpote status perfectionis, qui foliis liberis actionibus acquiritur, omnino liberè debet acceptari, nec par est ad eum ex delicto cogi; sed æquum est, ut voluntate spontanea quisque illi se tradat, juxta illud: *Voluntarie sacrificabo tibi, Psal. 53.* Quod ad præsens intentum citat Nicolaus Papa can. *præf. 20.*

Siquis verò Novitium, absque vi & fraude, solo confilio retraxisset è Religione, vel juvenem, meditante ingressum in Religionem, ab ingressu, suis iuasionibus, ab ulla fraude & violentia revocasset, abique rationabili causa non teneretur aliquid restituere. Quia nihil contra iustitiam fecisset. Imò laudabiliter fecisset, si justa & rationabili de causa id fecisset, v. g. cō quōd Religioni ineptus esset, vel ibi non esset regularis disciplina, vel ibi invidia, & mundana vigeret politia, ambitio, &c. Quo casu verà charitatis actum esse plerique censem, ab ingressu talis Religionis juvenem revocare. Siquis ergo averteret aliquem à Religionis ingressu, non simpliciter, sed ab ea ubi dissolute vivitur, intendens providere salutem illius, in nullo tenetur, inquit S. Anton-

nus p. 2. tit. 2. c. 2. §.... Plura hac de re videri possunt apud Sotum lib. 4. de iustit. q. 6. a. 3. & Sylvium to. 3. n. 22. q. 62. a. 2. q. 2.

CAPUT CXXIV.

Simoniacē accepta sunt restituenda.

IMprimis restituendum est pretium, pro*1193* conferenda re spirituali acceptum. Quia iustitè est acceptum, & iustitè retineretur: cū desit justus titulus illud accipendi, & retinendi: neque enim pretium gratis datur, sed tamquam retributio pro re spirituali; per conseq̄ens tamquam commutatio rei temporalis cum spirituali. Atqui res spirituales temporali pretio non possunt commutari. Deinde Collator non est dominus rei spiritualis, sed solus Deus. Igitur res spiritualis à Collatore vendi non potest. Cū ergo nemo fiat dominus pecuniae acceptae pro rebus quæ vendibiles non sunt; nemo per conseq̄ens fit dominus pecuniae acceptae pro re spirituali, quam vendere non potuit.

Secundò, retineri etiam non potest beneficiū, interventu pecuniae acceptum: quia, ut sanctus Thomas ait 2. 2. q. 100. a. 6. nullus potest licet retinere id quod contra voluntatem domini acquisivit, puta si aliquis dispensator de rebus domini sui daret aliquid contra voluntatem & ordinationem domini sui, ille qui acciperet, licet retinere non posset. Domminus autem, cuius Ecclesia Prelati sunt dispensatores & ministri, ordinavit ut spiritualia gratis darentur, secundum illud Matib. 10. "Gratis accepitis, gratis date." Et ideo quia munera intervenient spiritualia quacumque officiuntur, ea licet retinere non potest.

Tertiò, hoc quod dixi restituendum esse*1195* pretium acceptum pro beneficio ecclesiastico alteri collato, vel resignato, colligitur ex cap. de hoc autem de simonia, & cap. sequens dator 1. q. 3. Nec retineri posse beneficium simoniacē acceptum, sed necessario esse dimittendum, expresse habetur extrav. cūm detestabilis de simonia (ubi & dicitur restituendos esse omnes fructus ex hujusmodi beneficio perceptos) & utrumque istud non solum verum est jure ecclesiastico, verū etiam jure divino & naturali; ac per conseq̄ens obligat etiam ante sententiam Iudicis. Ita contra Navarrum, Toletum, Covarruviam, Victoriam, S. Thomas 2. 2. q. 32. a. 7. dicens, quid in simonia, tam dans, quam accipiens, peccet contra iustitiam legis divinae; ideoque pretium per eam acceptum non poslit ille qui accipit retinere. Ita etiam Adrianus quodlib. 9. conclus. 3. Molanus Theol. Praet. tr. 2. c. 43. Cajetanus q. 100. a. 6. Dom. Sotus 1. 9. q. 8. a. 1. Sylvius q. 100. a. 6. Estius in 4. dist. 16. §. 18. id probans (sicut & S. Thomas supra) ex hac Domini sententia, *Gratis acce-*